

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 10C/202/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4412222109
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Júlia Henteková
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2015:4412222109.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Komárno v právnej veci žalobkyne : POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35807598, so sídlom Pribinova ul. č. 25, Bratislava, v konaní zastúpená : Fridrich Paľko s.r.o. so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36864421, proti žalovanej : Slovenská republika zastúpená Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Župné nám. č.13, o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom: majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, sudkyňou JUDr. Júliou Hentekovou, takto

rozhodol:

Súd žalobu **z a m i e t a** .
Žalovanej náhradu trov konania **n e p r i z n á v a** .

odôvodnenie:

Žalobkyňa sa žalobou došlou Okresnému súdu Nové Zámky 27.9.2012 domáhala zaviazania žalovanej na zaplatenie majetkovej škody v sume 175,- Eur a nemajetkovej ujmy v sume 1.327,68 Eur titulom náhrady škody podľa Zákona č. 514/2000 Z.z. spôsobenej nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Nové Zámky v exekučnej veci vedenej proti povinnej D. J.. Žalobu odôvodnila tým, že ako oprávnený subjekt (veriteľ) navrhla písomným podaním zvolenému súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu a to z dôvodu nerešpektovania zmluvných dojednaní a zákonných ustanovení zo strany dlžníka. Exekúciu navrhla vykonať pre svoju pohľadávku, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXX dlžníčkou D. J.. Po prijatí návrhu na vykonanie exekúcie súdny exekútor prideliť exekučnej veci číslo EX 17491/2011 a predložil ho spolu so žiadosťou o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie miestne a vecne príslušnému Okresnému súdu Nové Zámky. Exekučný súd poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie a udelil mu poverenie registrované pod č. 5404*028506. Pre obavy o právny a faktický osud pohľadávky nútene vymáhanej súdnym exekútorom, podal podľa ustanovenia § 44 ods.8 Exekučného poriadku návrh na zmenu súdneho exekútora. Legitímne očakával, že súd jej svojou činnosťou poskytne súdnu ochranu v zákonom predpokladanej kvalite a teda, že dôjde k reálnej zmene exekútora rozhodnutím súdu v zákonom stanovenej lehote. Podľa § 44 ods.7 Exekučného poriadku v znení platnom do 1.9.2005 a podľa § 44 ods.8 v znení platnom od 1.12.2006 oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia. Exekučný súd napriek tomu, že vec ním prejednávaná nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti, nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi, ktorá by mohla mať svojou nekomplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu, nerozhodol o návrhu na zmenu exekútora v zákonom stanovenom čase. V danom prípade neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými prieťahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia pristúpil až po veľmi dlhej dobe, bol nečinný viac ako 722 dní. Z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu si uplatňuje náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy v peniazoch. Majetková škoda predstavuje náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jej činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti

pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením návrhu na zmenu súdneho exekútora a rozhodnutím o ňom. V tomto období vynaložila na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnancov pomocou informačného systému 70,-Eur, na udržiavanie a správu informačného systému 40,-Eur, na administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom 50,-Eur, na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde sumu 15,-Eur, t.j. spolu 175,-Eur. Zároveň si uplatňuje náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o návrhu na zmenu exekútora v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného článkom 48 ods. 2 Ústavy SR a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného článkom 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Márnym uplynutím času boli reálne ohrozené jej legitímne očakávania, že nastanú účinky predpokladané ustanovením § 44 Exekučného poriadku a správnym postupom súdu dôjde k zámene súdneho exekútora, čo bude viesť k efektívnemu a účinnému vymoženiu jej pohľadávky. Nesprávny úradný postup exekučného súdu vystavil jej oprávnené záujmy riziku, že neskorým ukončením procedúry zmeny súdneho exekútora dôjde k zániku povinného, vzniklo riziko zmarenia účelu konania pre stratu kontaktu s povinným a riziko insolvenzie povinného. Náhradu nemajetkovej ujmy vníma ako spravodlivú satisfakciu za konkrétne porušenie jej zákonných nárokov a základných práv, ktorú vyčísluje sumou 1327,68 Eur pre možnú analógiu z doktríny prijatej ústavným súdom, podľa ktorej pokiaľ ide o zbytočné prieťahy v súdnom konaní je spravodlivé, aby sa každý na rok poznačený prieťahmi poskytla satisfakcia vo výške 20.000,-Sk, t.j. cca. 663,88 Eur. Výpočet nároku nemajetkovej ujmy urobil alikvôtnym pomerom 55,32 Eur za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu.

Krajský súd v Nitre uznesením 7NcC/356/2012-9 zo dňa 19.10.2012 všetkých sudcov Okresného súdu Nové Zámky vylúčil z prejednávania rozhodovania vo veci a zároveň vec prikázal na ďalšie konanie Okresnému súdu Komárno.

Žalovaná doručila súdu písomné vyjadrenie dňa 24.3.2014, ktorým žalobu ako neopodstatnenú navrhla zamietnuť. Podanie žalobkyne považovala za zmatečné hlavne z toho dôvodu, že v žalobe neuvádza konkrétnu spisovú značku exekučného konania, odkazuje síce na exekučný spis, ale v skutočnosti prenáša celú dôkaznú povinnosť na súd. Dňa 23.4.2012 jej boli doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Vzhľadom na skutočnosť, že už dňa 27.9.2012 bola okresnému súdu doručená predmetná žaloba, je zrejmé, že žalobkyňa ju nepodala po uplynutí 6 mesačnej lehoty, preto má za to, že nárok tvoriaci predmet konania je uplatnený na súde predčasne. Ďalej namietala, že žalobkyňa neposkytla žiadnu súčinnosť ne predbežné prerokovanie podaných žiadostí a tým zmarila akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy. Pripúšťa, že v niektorých jednotlivých prípadoch mohol exekučný súd rozhodnúť o návrhoch oprávneného na zmenu exekútora po uplynutí zákonom stanovenej 30 dňovej lehoty, najmä v prípadoch, ak pôvodný súdny exekútor neposkytol exekučnému súdu plnú súčinnosť a v takých prípadoch exekučný súd objektívne nemohol dodržať zákonnú 30 dňovú lehotu na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora tak, aby v tejto lehote rozhodol aj o trovách exekúcie pôvodného súdneho exekútora. Odhliadnuc od uvedeného žalobkyňa nič nebránilo využiť účinný prostriedok nápravy, ktorým bezpochyby bolo podanie sťažnosti predsedovi príslušného súdu pre porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa § 3 ods. 7 v spojení s § 62 a nasl. Zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch. Poukázala aj na judikatúru Ústavného súdu SR sp. zn. I.ÚS 16/02, ktorá konštatuje, že pri posúdení, či došlo alebo nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v článku 48 ods. 2 Ústavy, ústavný súd prihliadne síce na lehoty, ktoré sú uvedené v Ústave alebo v Zákone, na ktoré sťažovateľ vo svojej sťažnosti poukazuje, ale ich nedodržanie nepovažuje automaticky za porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti v danej veci. Zároveň poukázala na ustanovenie § 44 ods. 8 a 9 Exekučného poriadku, z ktorého je zrejmé, že pôvodný súdny exekútor vykonáva úkony exekučného konania až do času rozhodnutia súdu o zmene súdneho exekútora resp. do doručenia uznesenia o zmene súdneho exekútora pôvodnému exekútorovi. To znamená, že v súvislosti s nerozhodnutím v lehote nemohlo dôjsť k vzniku žiadnej materiálnej škody, pôvodný exekútor mal a mohol pokračovať vo vymáhaní pohľadávky, na ktorú mal poverenie. V zmysle ustanovení § 9 ods. 2 Zákona č. 514/2003 Z.z. súd konajúci o náhrade škody môže pri posudzovaní nároku na náhradu škody vychádzať z existencie prieťahov v súdnom konaní len v prípadoch, ak by

tieto boli konštatované vo výsledkoch vybavenia sťažnosti na prieťahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy, v právoplatnom rozhodnutí vydanom v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prieťahy v súdnom konaní, právoplatnom rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, alebo v právoplatnom rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým ústavný súd konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Žalobkyňa v žalobe neuvádza, či uplatnené vecné náklady ako materiálna škoda predstavujú podľa § 17 ods. 1 Zákona č. 514/2003 Z.z. skutočnú škodu alebo ušlý zisk. Neprodukovala dôkazy preukazujúce škodu pri každej individuálnej pohľadávke. Spoločnosť, ktorá sa zaoberá spotrebiteľskými úvermi, k svojej činnosti nepochybne potrebuje a využíva informačný systém, ktorý poskytuje prehľad poskytnutých úverov. Takýto systém musela využívať nielen počas domnelých prieťahov, ale aj pred týmto obdobím, ako aj po ňom, nielen na správu pohľadávok, ktoré boli predmetom exekúcií, ale aj takých, pri ktorých žiadne exekúcie neprebíhali. Požadovať paušálne odmeny za veľmi všeobecne uvedené činnosti je nesprávne a účelové. Skutočnú škodu je potrebné dokázať listinami, ktoré preukážu požadovaný nárok, v opačnom prípade by mohlo dochádzať k ľubovoľnému a subjektívnemu vyčíslovaniu škody zo strany žalobkyne, pričom preskúmanie nároku je znemožnené. K nemajetkovej ujme uviedla, že vznik nemajetkovej ujmy právnických osôb a fyzických osôb je odlišný. Pocity členov riadiacich orgánov spoločnosti v podobe flustrácie, úzkosti, neistoty a nedôvery sú irelevantné keďže si náhradu škody a nemajetkovej ujmy uplatňuje spoločnosť ako právnická osoba. Nemajetkovú ujmu spôsobenú prípadnými prieťahmi v konaní nie je možné vzťahovať na fyzické osoby, ktoré sa na činnosti právnickej osoby nejakým spôsobom zúčastňujú, lebo im nevzniká ujma priamo. Žalobkyňa náležite nezodôvodnila, že v čom ovplyvnilo včasné nerozhodnutie o zmene exekútora jej podnikateľské postupy, zánik podnikateľských aktivít a plánov. Nemá za preukázaný vznik majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, ich výšku, ani to, že by sa mala poskytovať žalobkyni za nemajetkovú ujmu náhrada v peniazoch. Taktiež nemá za preukázané príčinnú súvislosť medzi vznikom škody a postupom súdu a pre nepreukázanie splnenia základných zákonných podmienok, ktoré sú potrebné pre priznanie náhrady škody v zmysle Zákona č. 514/2003 Z.z. žalobu považuje za neopodstatnenú.

Rozsudkom zo dňa 14.4.2014 súd žalobu zamietol a žalovanej náhradu trov konania nepriznal. Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Nitre uznesením č. 9Co/729/2014 - 84 zo dňa 27.11.2014 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že súd prvého stupňa sa dopustil závažného procesného pochybenia spočívajúceho v tom, že predmetom prejednávania pred súdom nebol nárok žalobkyne na náhradu škody a nemajetkovej ujmy odvodený z nesprávneho úradného postupu exekučného súdu vo veci registrovanej u súdneho exekútora pod č. EX 17491/2011 tak ako sa žalobkyňa domáhala podanou žalobou, ale z obsahu spisu ako i z napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa vyplýva, že bol prejednaný nárok žalobkyne s poukazom na postup exekučného súdu, Okresného súdu Nové Zámky, v konaní vedenom pod sp. zn. 13ER/32/2005 (konanie registrované u súdneho exekútora pod č. EX 29/05) v ktorom síce ako povinná vystupovala D. J., avšak v rámci iného exekučného konania. Súd prvého stupňa v rozpore s tým, čoho sa žalobkyňa podanou žalobou domáhala, vec prejednal a rozhodol na základe takých skutkových zistení, ktoré s danou vecou nesúvisia. Vo vyššie opísanom postupe súdu prvého stupňa je potrebné konštatovať odňatie možnosti účastníka konať pred súdom. Súd pre správne posúdenie a následne rozhodnutie vo veci musel vychádzať z riadne zisteného skutkového stavu veci, ktorý mohol zistiť iba z pripojeného exekučného spisu exekučného súdu, ktorý v návrhu označila sama žalobkyňa. Nakoľko súd prvého stupňa pri svojom rozhodovaní tento exekučný spis nemal, jeho rozhodnutie je predčasne vydané, je nepreskúmateľné a zmätočné, keď súd prvého stupňa nesprávne zistil skutkový stav veci a tým i vec nesprávne právne posúdil. Až po pripojení exekučného spisu uvádzaného žalobkyňou v podanej žalobe, po jeho preskúmaní, oboznámení s jeho obsahom a vyhodnotením všetkých listinných dôkazov, môže súd prvého stupňa vo veci náležite o žalobe rozhodnúť.

Súd podľa § 101 ods.2 O.s.p. konal v neprítomnosti riadne predvolaného právneho zástupcu žalobkyne a žalovanej, ktorí svoju neúčast' ospravedlnili písomne, o odročenie pojednávania nepožiadali.

Súd vykonal vo veci dokazovanie oboznámením celého obsahu exekučného spisu Okresného súdu Nové Zámky 13 Er/32/2005 a znaleckého posudku č. 1/2014 zo dňa 17.1.2014 Ekonomickej univerzity v Bratislave, Znalecký ústav.

Návrh oprávnenej Pohotovosť s.r.o. na vykonanie exekúcie zo dňa 15.12.2004 na vymożenie pohľadávky od povinnej D. J. podľa exekučného titulu - Notárskej zápisnice uloženej v Zbierke listín pod č. N 3098/2004, NZ 74941/2004 vyhotovenej notárkou JUDr. Jarmilou Kováčovou so sídlom v Bratislave dňa 12.10.2004, bol postúpený Okresnému súdu Nové Zámky súdnym exekútorom Mgr. Katarínou Baňarovou dňa 20.1.2005. Predmetom exekúcie je vymożenie pohľadávky oprávnenej: trov notára za spísanie notárskej zápisnice v sume 2.510,-Sk, trov exekúcie 500,-Sk (za udelenie poverenia), trovy právneho zastúpenia 629,-Sk, trov právneho zastúpenia v exekučnom konaní 1.092,-Sk, poplatku za zasielanie upomienok 90,-Sk, úrokov z omeškania spolu 10.308,-Sk a trov exekúcie. Exekučné konanie u Mgr. Kataríny Baňarovej bolo vedené pod sp. zn. EX 29/05. Exekučný súd dňa 25.1.2005 udelil súdnemu exekútorovi poverenie č. 5404 028506. Dňa 25.5.2009 bol exekučnému súdu doručený návrh oprávneneho na zmenu exekútora, v ktorom oprávnený zároveň navrhol, aby exekúciu vykonával súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý, Exekútorský úrad so sídlom Záhradnícka 62, Bratislava. Súd výzvou zo dňa 16.2.2010 vyžiadal stanovisko exekútky Mgr. Kataríny Baňarovej k tomuto návrhu a uznesením zo dňa 12.5.2011 žiadosti o zmenu exekútora vyhovel. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 8.6.2011. Následne exekučný súd bez návrhu a v rozpore s Exekučným poriadkom dňa 5.12.2011 vydal nové poverenie pre súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého č. 5404 051199 na vykonanie exekúcie na základe Notárskej zápisnice JUDr. Jarmily Kováčovej, Notársky úrad so sídlom v Bratislave č. N 3098/2004, NZ 74941/2004 zo dňa 12.10.2004, t.j. na základe toho istého exekučného titulu. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že konanie vedené u súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého pod sp. zn. EX 17491/2011 je totožné s exekučným konaním vedeným u súdneho exekútora Mgr. Kataríny Baňarovej pod sp. zn. EX 29/2009. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na to, že žalobkyňa v žalobe na prvej strane poukazuje na Zmluvu o úvere uzavretej medzi ňou a D. J., číslo zmluvy : 4021476 a z exekučného titulu tiež vyplýva, že vyhlásenie účastníka o uznaní právneho záväzku sa týka tej istej úverovej zmluvy. Na druhej strane žaloby žalobkyňa uvádza číslo poverenia Okresného súdu Nové Zámky : 5404*028506, ktoré poverenie bolo vydané pre Mgr. Katarínu Baňarovú v exekučnej veci Okresného súdu Nové Zámky sp.zn. 13ER/32/05, teda žaloba na náhradu škody a nemajetkovej ujmy je odvodená z konania vedeného pred Okresným súdom Nové Zámky pod sp. zn. 13ER/32/2005.

Právny nárok uplatnený žalobou zo dňa 17.9.2012 súd posúdil podľa nižšie citovaných zákonných ustanovení a opätovne dospel k nasledovnému skutkovému a právnemu záveru :

Základné právo na súdnu ochranu podľa článku 46 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným spôsobom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý má právo na to, aby jeho žiadosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že tak základné právo podľa článku 46 ods. 1 Ústavy, ako aj právo podľa článku 6 ods.1 Dohovoru v sebe zahŕňajú aj právo na rovnosť zbraní, kontradiktórnosť konania a odôvodnenie rozhodnutia. Obsah práva na spravodlivý proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Ak je toto konanie v rozpore s procesnými zásadami, poručuje ústavnoprávne princípy.

Podľa § 48 ods.2 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa § 1 písm. a) a c) Zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom od 1.1.2009 do 31.12.2010 tento zákon upravuje a) zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci, c) predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody a právo na regresnú náhradu.

Podľa § 2 Zákona č. 514/2003 Z.z. na účely tohto zákona a) výkon verejnej moci je rozhodovanie a úradný postup orgánov verejnej moci o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, b) orgán verejnej moci je štátny orgán.

Podľa § 3 ods. 1 písm. d) citovaného zákona štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 3 ods. 2 citovaného zákona zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) bod 1. Zákona č. 514/2003 Z.z. o vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 6 ods. 1 Zákona č. 514/2003 Z.z. ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

Podľa § 9 ods. 1,2 Zákona č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehoty, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods.1 Zákona č. 514/2003 Z.z. nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 Zákona č. 514/2003 Z.z. ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods. 1 - 3 Zákona č. 514/2003 Z.z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak. Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

V žiadosti o predbežné prerokovanie nároku a pri uplatnení nároku na súde je poškodený povinný uviesť požadovanú výšku úhrady podľa odseku 1 a 2 .

Podľa § 25 ods. 1 Zákona č. 514/2003 Z.z. ak nie je ustanovené inak, spravujú sa právne vzťahy upravené v tomto konaní osobitným predpisom (Občiansky zákonník).

Podľa § 420 ods.1 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Podľa § 41 ods. 2 psím. d) Zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) exekúciu možno vykonať na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených.

Podľa § 44 ods. 7, 8 Zákona č. 233/1995 Z.z. (Exekučný poriadok) v znení účinnom od 1.12.2006 oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora. Súd v rozhodnutí o zmene exekútora podľa odseku 8 zároveň vykonaním exekúcie poverí exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Trovy exekúcie pôvodného exekútora sa vypočítajú tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Zákon rozlišuje dve základné formy objektívnej zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú v súvislosti s výkonom štátnej moci štátnymi a inými poverenými orgánmi, a to :

- 1) zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím podľa § 1 až § 17,
- 2) zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom podľa § 18 a §19 Zákona č. 58/69 Zb.

Pri zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom musí ísť o porušenie pravidiel predpísaných právnymi normami pre konanie štátneho orgánu pri jeho činnosti, a to pri takých úkonoch, ktoré sú realizované v rámci rozhodovacej činnosti, avšak sa bezprostredne neodrazia v obsahu vydaného rozhodnutia. O zodpovednosti za takto vzniknutú škodu môže ísť iba za splnenia toho predpokladu, že poškodenému vznikla škoda t.j. majetková ujma vyjadriteľná v peniazoch, ktorá je v príčinnej súvislosti s uvedeným postupom. Zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom je formou zodpovednosti štátu za činnosť tých, ktorí plnia úlohy štátnych orgánov uvedené v § 1 ods.1. Nesprávnosť úradného postupu možno charakterizovať ako porušenie postupu stanoveného právnymi normami. Otázkou, či došlo k nesprávnemu úradnému postupu, je potrebné vždy posúdiť podľa okolností konkrétneho prípadu. Úradný postup nespočíva vo vydaní rozhodnutia a s rozhodnutím dokonca nemusí vôbec súvisieť. Všeobecne možno povedať, že nesprávnym úradným postupom je porušenie poriadku postupu predpísaného právnymi normami. Podmienkou zodpovednosti štátu je vznik škody nesprávnym úradným postupom. Táto škoda je spravidla majetkovou ujmov, t.j. zmenšením majetku poškodeného. Môže však dôjsť aj tu k spôsobeniu nemajetkovej ujmy, avšak v každom prípade musí byť daná príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním t.j. nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Zodpovednosť za túto škodu je formou zodpovednosti štátu za činnosť tých, ktorí plnia úlohy štátnych orgánov uvedené v § 1 ods.1.

Pojem nesprávneho úradného postupu zákon nevyvedzuje taxatívne, len uvedením príkladov. Úradný postup spravidla nie je možné právnym predpisom upraviť do najmenších podrobností tak, aby zahŕňal všetko, čo je potrebné pri výkone verejnej moci. Všeobecne možno nesprávnosť úradného postupu charakterizovať ako porušenie postupu stanoveného právnymi normami, teda činnosťou orgánov a nie rozhodovacou činnosťou. Z uvedeného vyplýva, že ide o tie prípady vzniku škôd, ktoré boli vyvolané inou činnosťou tých orgánov (ktoré zákon uvádza) než rozhodovacou činnosťou. Pri zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom teda musí ísť o porušenie pravidiel predpísaných právnymi normami pre konanie štátneho orgánu pri jeho činnosti, a to pri takých úkonoch, ktoré sú realizované v rámci rozhodovacej činnosti, avšak sa bezprostredne neodrazia v obsahu vydaného rozhodnutia. O zodpovednosti za takto vzniknutú škodu môže ísť iba za splnenia toho predpokladu, že poškodenému vznikla škoda t.j. majetková ujma vyjadriteľná v peniazoch, ktorá je v príčinnej súvislosti s uvedeným postupom. Zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom je formou zodpovednosti štátu za činnosť tých, ktorí plnia úlohy štátnych orgánov uvedené v § 1 ods.1. Nesprávnosť úradného postupu možno charakterizovať ako porušenie postupu stanoveného právnymi normami.

Dôkazná povinnosť v tomto spore zaťažuje žalobkyňu, ktorá je povinná preukázať všetky základné atribúty vzniku zodpovednosti za škodu, ktoré podľa ustanovenia § 420 Občianskeho zákonníka sú: porušenie právnej povinnosti, existencia škody, príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou a zavinenie. Zodpovednosť za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci podľa Zákona č. 514/2003 Z.z. je zodpovednosťou objektívnou, ktorej sa nemožno zbaviť (vid'. § 3 ods. 2 citovaného

zákona), čo znamená, že zo strany oprávneného subjektu nie je potrebné preukazovať zavinenie vo forme úmyslu alebo nedbanlivosti, ale stačí preukázať vznik škody a to, že táto je výsledkom činnosti príslušného orgánu štátu. Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takýmto postupom spôsobená škoda. Škodou sa pritom rozumie majetková ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného, fyzickej alebo právnickej osoby, ktorá je objektívne vyjadriteľná v peniazoch, ako všeobecným ekvivalentom a spočíva v zmenšení existujúceho majetku poškodeného alebo predstavuje majetkové hodnoty, ktoré bolo treba vynaložiť na to, aby sa vec uviedla do predošlého stavu, resp. aby sa v peniazoch vyvážili dôsledky toho, že navrátenie do predošlého stavu nie je možné, alebo účelné. Nemajetková ujma je ujma, ktorá sa v majetkovej sfére poškodeného síce neprejavuje, ale sa prejavuje v rôznych skutočnostiach pre poškodeného negatívnych. Medzi protiprávnym úkonom a vzniknutou škodou musí byť vzťah príčiny a následku. Pojem príčinnej súvislosti treba chápať ako súhrn príčin, ktoré viedli k vzniku škody. O vzťah príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou ide vtedy, ak škoda vznikla v dôsledku nesprávneho úradného postupu. Existencia príčinnej súvislosti musí byť vždy bezpečne preukázaná, nemožno ju len predpokladať. Všetky tieto zákonné predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu majú charakter objektívny na rozdiel od zavinenia, ktorý má charakter subjektívny, pretože znamená psychický vzťah škodcu k protiprávnemu úkonu a ku škode. Môže byť úmyselné alebo nedbanlivostné. Pojem nesprávneho úradného postupu zákon presne nevymedzuje, len uvedením príkladov. Všeobecne možno nesprávnosť úradného postupu charakterizovať ako porušenie postupu stanoveného právnymi normami, teda činnosťou orgánov a nie rozhodovacou činnosťou. Pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom musia byť splnené súčasne všetky zákonné predpoklady vzniku k tejto zodpovednosti, ktoré sú : 1/ existencia nesprávneho úradného postupu, 2/ vznik škody a 3/ príčinná súvislosť medzi vznikom škody a nesprávnym úradným postupom.

Žalobkyňa žiadosťami o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy doručenými žalovanej postupne od 23.4.2012 do 25.9.2012 požiadala o predbežné prerokovanie nároku na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy v exekučných veciach, v ktorých vystupuje ako oprávnený, vedených na okresných súdoch Slovenskej republiky, medzi nimi aj vo veciach vedených na Okresnom súde Nové Zámky (v predmetnej veci vid' Zoznam žiadostí, položku 8656). Súdu nepredložila rovnopis návrhu na predbežné prerokovanie nároku predloženého žalovanej, iba kópiu sprievodného listu k žiadosťiam spolu so zoznamom žiadostí, ktorý zoznam obsahuje iba číslo zmluvy, meno a priezvisko povinného, dátum jeho narodenia, spisovú značku súdneho exekútora a označenie exekučného spisu. Z predložených dokladov nemožno zistiť výšku požadovanej úhrady uplatnenej v danom prípade návrhom na predbežné prerokovanie nároku, preto súd nemohol preveriť, či výška majetkovej škody a nemajetkovej ujmy uplatnená v tomto konaní je zhodná s nárokom uplatneným v návrhu o predbežné prejednanie náhrady škody. Jej žiadosti do 6 mesiacov od podania kladne vyhovené nebolo. Dôkazom uvedeného je aj obsah písomného vyjadrenia žalovanej. Žaloba o náhradu škody a nemajetkovej ujmy bola podaná súdu pred uplynutím 6 mesačnej lehoty, ktorá plynula žalovanej na prejednanie nároku, avšak ku dňu rozhodovania súdu o žalobe je zrejmé, že žalovaná nárok žalobkyne neuznala a v rámci predbežného prerokovania ho neuspokojila v lehote stanovenej zákonom, preto súd bol toho názoru, že žaloba nie je predčasne podaná.

Súd poukazuje na judikatúru ústavného súdu (sp.zn. I ÚS 16/2002) v ktorom súd konštatuje, že pri posúdení, či došlo alebo nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené v článku 48 ods.2 Ústavy, ústavný súd prihliadne síce na lehoty, ktoré sú uvedené v Ústave alebo v Zákone, ale ich nedodržanie nepovažuje automaticky za porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prieťahy v zmysle citovaného ustanovenia Ústavy. Z uvedeného vyplýva, že samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty neznamená automaticky prieťahy v konaní. Je potrebné skúmať aj objektívne okolnosti, pre ktoré súd nemohol rozhodnúť v zákonnej lehote (nález ÚS SR sp.zn. IV ÚS 471/2012). Podľa názoru súdu v tomto prípade existujú objektívne okolnosti, pre ktoré je možné konštatovať, že rozhodnutie súdu v exekučnom konaní bolo vydané v primeranom čase. Tieto objektívne príčiny vzhľadom na podaní nespočetného množstva návrhov v exekučných veciach v danom období (čo spôsobil žalobca množstvom podaní na vydanie poverenia, na zmenu exekútora, a podobné) a počet osôb vybavujúcich tento nápad v rámci exekučného oddelenia na príslušnom súde (resp. na všetkých súdoch na území SR).

Žalovaná svoju obranu opiera o ustanovenie § 9 ods.2 Zákona č. 514/2003 Z.z., podľa ktorého pri posudzovaní predmetného právneho nároku možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prieťahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo, že sa sudca dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prieťahy v súdnom konaní, alebo právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Takéto znenie § 9 ods. 2 je však platné iba od 1.1.2013 (od účinnosti Zákona č. 412/2012 Z.z).

Otázku, či v konkrétnom prípade bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované v článku 48 ods. 2 Ústavy SR, je kompetentný preskúmať ústavný súd s ohľadom na konkrétne okolnosti každej posudzovanej veci (predovšetkým z hľadiska zložitosti veci, správania účastníka a postup súdu). Takúto kompetenciu súd v konaní o náhradu škody podľa Zákona č. 514/2003 Z.z. nemá, iba Ústavný súd SR na základe ústavnej sťažnosti, alebo predseda súdu na podklade sťažnosti na prieťahy. Pokiaľ by súd konajúci o náhrade škody mal hodnotiť postup iného súdu toho istého stupňa sa z hľadiska existencie zbytočných prieťahov, tak by všeobecný súd preskúmaval postup iného všeobecného súdu, čo by mohlo viesť k porušeniu inštančného princípu súdnictva. Súd nezistil, že v súvislosti s prípadným prieťahom v danej veci viedlo disciplinárne konanie, alebo že by sa riešila sťažnosť na prieťahy v konaní či už predsedom príslušného okresného súdu, Ústavným súdom Slovenskej republiky, alebo Európskym súdom pre ľudské práva. Žalobkyňa ani netvrdila, že uvedené podklady boli v predmetnej exekučnej veci dané. Uvedené súd poznamenáva i napriek tomu, že takéto podklady by boli relevantné pre priznanie náhrady škody iba v zmysle § 9 ods. 2 citovaného zákona v znení účinnom od 1.1.2013. Zároveň poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu SR I. ÚS 16/2002, podľa ktorého samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty neznamená automaticky prieťahy v konaní.

Dôkazné bremeno podľa § 120 ods.1 O.s.p. zaťažuje v tomto konaní žalobkyňu. Pod unesením dôkazného bremena sa rozumie zodpovednosť účastníka za výsledok konania, ktorý závisí od zistení z vykonaného dokazovania. Je vecou účastníkov, aby sa o svoje práva starali a pokiaľ sa stane, že účastníkom produkovaný dôkaz nesvedčí o jeho skutkových tvrdeniach, v spore podľahne. Je nepochybné, že exekučný súd o návrhu na zmenu exekútora nerozhodol v zákonom stanovenej lehote, avšak žalobkyňa neprodukovala, ani nenavrhol dôkaz k tomu, že jej pohľadávka v prípade rozhodnutia o zmene exekútora do 30 dní bola reálne vymožiteľná od povinného, že ňou uplatnená škoda spočíva v zmenšení jej majetku, alebo v ušlom zisku, ale ako majetkovú škodu uvádza vynaložené náklady spojené s jej činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi dorúčením žiadosti o zmenu exekútora a rozhodnutím súdu o nej. Nemajetkovú škodu vníma ako vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, porušenie jej práv a vyvolanie rizík ohrozujúcich konečné vymożenie pohľadávky. Nekonkretizovala, prečo samotné konštatovanie porušenia práva nie je pre ňu dostatočným zadostučinením. V návrhu vychádzala len z predpokladov, nepredložila žiadne dôkazy, svoje tvrdenia nezdôvodnila, nepreukázala aká nemajetková (morálna) ujma jej ako právnickej osobe vznikla, závažnosť ujmy a jej následkov. Z vlastnej činnosti je súdu známe, že žalobkyňa ako nebankový subjekt v rozpore s platnými právnymi predpismi na ochranu spotrebiteľov poskytuje množstvo úverov (viď výšku zmluvných úrokov, pokút, ktoré nie sú zmluvnými stranami individuálne dohodnuté). Príjmy žalobkyne z týchto úverov v porovnaní s občasným neúspechom v rámci bežného podnikateľského rizika nemôžu mať veľký ekonomický dopad na žalobkyňu a na jej ďalšiu existenciu. Skutočnosť, že žalobkyňa poskytuje úvery bez zabezpečenia, bez preverovania solventnosti subjektov, návratnosť úveru, tak ako to robia iné peňažné ústavy, nemožno vykladať na ťarchu žalovanej. Takému konaniu nemožno poskytnúť právnu ochranu. Nemožno konštatovať, že na strane žalobkyne došlo k morálnej ujme, že postupom súdu bolo poškodené jej obchodné meno vo vzťahu k existujúcim alebo potencionálnym spotrebiteľom, s ktorými uzavrela alebo uzatvára spotrebiteľské zmluvy. V súvislosti s majetkovou škodou súd poukazuje na to, že žalobkyňa nepreukázala vynaloženie uplatnených nákladov na správu a vymáhanie pohľadávky. Nestačí len tvrdiť, že jej vznikli náklady, ktoré vyčíslila bez predloženia dôkazu o ich vynaložení. Súd považuje za potrebné poukázať aj na to, že pôvodne poverený exekútor až do vyžiadania exekučného spisu súdom za účelom rozhodnutia o žiadosti o zmene exekútora je povinný pokračovať v exekúcii a vykonávať úkony smerujúce k vymożeniu pohľadávky oprávnenej. Z spisu exekučného súdu nevyplýva, že o zmenu exekútora oprávnená požiadala z dôvodu nečinnosti exekútora, čiže oneskoreným rozhodnutím súdu o

jej žiadosti neohla vzniknúť oprávnenej žiadna škoda. Vykonaným dokazovaním súd dospel k záveru, že žalobkyňa nepreukázala vznik majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, ich výšku, ani príčinnú súvislosť medzi ich vznikom a nesprávnym úradným postupom exekučného súdu. Preto žalobu pre neunesenie dôkazného bremena zamietol ako nedôvodnú.

Úspešnej žalovanej súd náhradu trov konania podľa § 142 ods.1 O.s.p. nepriznal, nakoľko žiadne trovy jej nevznikli, náhradu trov konania si ani neuplatnila.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Nitre .

Podľa § 205 ods.1-3 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie, alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku, alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že :

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykoval navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené

(§ 205a)

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.